

Koliko košta jasna slika

Definitivno gašenje analognog TV signala u Srbiji biće obavljeno u tri faze: 28. februara analogni signal nestaćе iz etra iznad Centralne Srbije, uključujući Beograd, iznad Vojvodine i Raške oblasti, mesec dana kasnije iznad Južne i Istočne Srbije, a 30. aprila iduće godine iznad cele teritorije Republike

Prelazak sa analognog na digitalni prenos televizijskog signala nekoliko godina unazad povremeno je bio tema tipa "kad bude bilo, baš će dobro da bude", a u rasponu od "mora čim pre, inače..." do "ima vremena, nije hitnja".

Međutim, dan za danom, nedelja za nedeljom, mesec za mesecom i krajnji rok – 17. jun 2015, opasno se približio. Naime, 2006. godine, u Ženevi, 37 država, među njima i Srbija, potpisale su sporazum GEO6, kojim su se obavezale da će najkasnije do navedenog datuma da pogase analogne televizijske predajnike i da pređu na digitalno emitovanje. Srbija je, na to smo već navikli, među poslednjim državama koje će to da učine. U stvari, jedino je Zapadni Balkan još analogan, sve druge evropske i prekoatlantske države to su već učinile.

Pored toga što digitalizacija donosi boljitak konzumentima TV programa u vidu čistije slike i zvuka, na čemu se insistiralo u reklamnim kampanjama u svim zemljama koje su na digitalno emitovanje već prešle, suština te tranzicije nije u kvalitetu slike i tona, već u omeđavanju reklamnog prostora. Na teritoriji jednog predajnika svi digitalni signali emituju se na samo jednoj frekvenciji, različitoj od frekvencije susednog, tako da svaka teritorija ima jasno definisanu marketinšku vrednost. Nije, dakle, reč o slici i tonu, jer kome je stalo, eto mu "kabela", "satelita" i "neta", nego je reč o (velikim) parama.

Bilo kako bilo, tranzicija koja je u

USKORO U MUZEJU: Stari televizori

foto: Reuters

uređenim državama trajala po godinu-dve, ovde će biti obavljena za nekoliko meseci. Gašenje audio-signala počće 28. februara, a biće završeno 30. aprila sledeće godine, mesec i po pre krajnjeg roka – 17. juna 2015. godine.

VELIKI NAPREDAK

Pored kvalitetne, slobodno se može reći savršene slike i tona, digitalni prenos video i audio signala nosi sobom i niz dodatnih mogućnosti koje su do sad bile dostupne samo onima "na kablju", "na satelitu" i "netu", kao što je, recimo, odloženo gledanje propuštenih emisija, "na klik" pregleda "šta ima na kom kanalu", efikasne roditeljske kontrole – "zaključavanje" nekog kanala rezervisanog (recimo) samo za odrasle, ili pak samo emisija neprimerenih

gledaocima mlađih od toliko-i-toliko godina. Naime, onaj crveni krug sa upisanim brojem godina uzrasta gledaoca kome se gledanje prema kriterijumima Radiodifuzne agencije (RRA) "ne preporučuje", pored audio-video upozorenja, ima i svoj digitalni kod koji prijemnik prepoznaje, i u slučaju da je program označen kao neprimeren, ekran će da se zacrni, a ton isključi. To će umnogome da olakša svakodnevno roditeljsko-detinje preganjanje šta sme, a šta ne sme da se gleda, na radost roditeljsku i žalost detinju.

U zavisnosti od cene/kvaliteta uređaja, odnosno od snage mikroprocesora i operativnog sistema, na raspolaganju mogu biti i mnoge druge mogućnosti, kao što su video-igre, pretraživanje interneta, vremenska prognoza i tako to...

Žig

Na tržištu je u ponudi mnoštvo STB-ova, ali (zasad) svega nekoliko namenjenih "zemaljskom prenosu": svi drugi su namenjeni "kابلu", "satelitu" ili "netu".

"Reč je o set-top boks uređajima koji se koriste za prijem besplatnog digitalnog signala putem klasične televizijske antene", kažu u Ministarstvu. "Želimo da naglasimo da to nisu isti uređaji koji se koriste za prijem kablovskih digitalnih paketa, na šta građani treba da obrate pažnju, s obzirom na sličnost terminologije koja je prisutna u najnovijim reklamnim porukama kablovskih operatera."

Da ne bi bilo zabune koji STB je "onaj koji treba", Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacije je ustanovilo "žig garancije" – "digital tv", kojim su svi "odgovarajući" uređaji označeni. Procedura za dobijanje žiga je jednostavna: uz zahtev za odobravanje žiga, proizvođači i/ili trgovci potrebno je da podnesu tehničku dokumentaciju koja pokazuje da su svi zadati uslovi ispunjeni i koju će odgovarajuća komisija/služba da pregleda i žig da "udari", odnosno zahtev da odbije.

građani podnose centrima za socijalni rad ili filijalama Fonda PIO, u zavisnosti od kategorije lica kojoj pripadaju. Krajnji rok za prijavljivanje je 30. 06. 2015. godine, ali se građanima preporučuje da se prijave do 31. januara 2015. godine, kako bi bili u mogućnosti da pređu na prijem digitalnog signala televizije pre početka gašenja analognog signala. "Prema informacijama iz centara za socijalni rad i filijala PIO, građani se dosta interesuju za dodelu besplatnih set-top boksova i počeli su da se prijavljuju", kažu u Ministarstvu.

Raspisan je i tender za nabavku tih 180.000 socijalnih nadtelevizornih kutija. Prijavljivanje je u toku, u Ministarstvu kažu da je interesovanje veliko, ali da do zatvaranja tendera ne može ništa više da se kaže, osim da će tek tad da se sazna koliko će to da (nas) košta.

Zli jezici šušaju da je reč o "tenderu sa slikom", ali da li jeste ili nije, znaće se tek kad bude gotov. Da li taj sa slike ili neko drugi – ko god da bude – može da računa sa sigurnih (skoro) dva miliona evra profita.

¶

ZORAN MAJGIN

Oprilike, sve ono što je sad već dostupno preko mobilnih telefona, s tim da je i te opcije moguće "zaključati", (opet) na radost roditeljsku i žalost detinju.

Umesto desetak zemaljskih programa koji su širokoj publici bili na raspolaganju, digitalizacijom će se taj broj povećati na 60. Još se ne zna koliko će ih biti takoreći besplatnih – RTV pretplata jeste ukinuta, ali za malo više od godinu dana biće je opet, a koliko će biti onih na koje će konzumenti morati posebno da se pretplate još je nepoznato. Pretpostavka je da će "slobodnih" biti najmanje dvadeset, a resto u pretplati, u paketima ili obaška zavisi od mnogo toga što spada u poslovnu politiku emitera/proizvođača programa.

20 EVRA DRUŽE

Kao i prethodnih godina, oduvavanje prašine sa fascikle "Digitalizacija" praćeno je medijskom kampanjom: pored argumenata kojima je objašnjavano zašto je to za sve nas dobro, u optičaju je bila i cena dolaska do boljitka – 20 evra po televizoru. Po toj ceni, naime, moći će da se kupi "set-top boks" (STB – prevedeno na srpski "nadtelevizorna kutija") koji digitalni signal iz etra "prevodi" na televizori-ma shvatljiv i prihvatljiv analogni.

Nije bogzna šta, ali "ne gađa se" sa trenutnom ponudom: najjeftiniji STB uređaj je upola skuplji od ovoga što se najavljuje, a ima ih i dvostruko, pa i trostruko skupljih.

"Trenutno je u prodavnicama potrošačke elektronike moguće kupiti STB uređaj sa oznakom 'digital tv' za oko 3500 dinara. Može se očekivati da će se sa povećanjem prometa i proširenjem ponude pojaviti i nešto jeftiniji uređaji. Naravno, ne treba da iznenađuje što na tržištu ima i skupljih opcija, isto se dešava i sa bilo kojom drugom kategorijom proizvoda", kažu u Ministarstvu trgovine, turizma i telekomunikacija.

Koštalo ovoliko ili onoliko, svi oni koji nisu "na kابلu", "na satelitu" ili "netu", odnosno nemaju televizore koji su kadri da digitalni signal prime, obrade i prikažu, moraće da nabave pomenuti STB kao

pripomoć svom ostarelom tv-prijemniku, inače ništa od omiljene celodnevne zabave. Prema proceni Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija, takvih je čak 38 odsto od ukupnog broja televizijskih prijemnika u Srbiji, odnosno između 850.000 do milion i više.

Kako se zna tačan procenat, a apsolutni broj ne, priča je za sebe. Ali ako se zbog lakšeg računanja uzme da je reč o milion televizora i ako se uzme da je cena najjednostavnijeg STB-a 20 evra, kako iz nadležnog ministarstva najavljuju da će biti, vrednost ove analognog-digitalne tranzicije je najmanje 20.000.000, a uvoznici i trgovci na veliko i malo elektronskom robom u sledećih pet meseci inkasiraće najmanje deset miliona evra.

TEHNIKA NARODU

Opet prema proceni Ministarstva trgovine, od tih 800.000 do milion (i više) analognih televizora, 180.000 njih je u posedu socijalno ugroženih porodica/poedinaca. Svi oni će o trošku budžeta da dobiju "nadtelevizornu kutiju", da bi i oni mogli da uživaju u televizijskom programu bez onih "snegova" i "duhova" na slici i krčanja i šuštanja u tonu, bez obzira na to gde se nalaze – u centru velegrada ili nekoj planinskoj zabiti.

U tom smislu, Vlada je na sednici od 9. oktobra 2014. godine donela Uredbu o utvrđivanju mera podrške i bližih uslova u pogledu kriterijuma za određivanje ugroženih potrošača pri nabavci opreme za prijem signala digitalne televizije. Uredbom je određeno da pravo na dodelu besplatnih STB uređaja imaju korisnici prava na novčanu socijalnu pomoć, korisnici prava na dodatak za pomoć i negu drugog lica po Zakonu o socijalnoj zaštiti i Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju, kao i penzioneri koji žive sami i čija penzija nije veća od nižeg iznosa penzije utvrđenog u osiguranju zaposlenih.

Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija je već uputilo Javni poziv ugroženim potrošačima za dodelu opreme za prijem signala digitalne televizije. Prijavu i neophodnu dokumentaciju